

Legea nr. 85 din 25 iunie 2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență¹⁾

cu modificările și completările aduse prin:

- Legea nr. 1/2017 privind eliminarea unor taxe și tarife, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative;
- Decizia ICCJ nr. 11/2016 privind examinarea sesizării formulate de Curtea de Apel Alba Iulia - Secția a II-a civilă în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la modul de interpretare a art. 105 alin. (1) și (2) și art. 106 din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, cu modificările și completările ulterioare, în sensul de a lămuri dacă administratorul/ lichidatorul judiciar are dreptul de a verifica creanțe bugetare constatate prin titluri executorii, contestate în termen legal, și care sunt limitele acestei verificări, având în vedere și faptul că aceste creanțe sunt constatate printr-un act fiscal emis în regim de putere publică;
- Legea nr. 62/2016 pentru completarea art. 75 alin. (2) din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență;
- Legea nr. 312/2015 privind redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul financiar.

¹⁾ Publicată în M. Of. nr. 466 din 25 iunie 2014.

Codul insolvenței (Legea nr. 85/2014)

Cuprins

	Pag.
Titlul preliminar	7
Capitolul I. Domeniul de reglementare	7
Capitolul II. Principiile fundamentale ale procedurilor de prevenire a insolvenței și de insolvență. Definiții	8
Secțiunea 1. Principii	8
Secțiunea a 2-a. Definiții	9
Titlul I. Proceduri de prevenire a insolvenței	20
Capitolul I. Dispoziții generale	20
Capitolul II. Mandatul ad-hoc	20
Capitolul III. Concordatul preventiv	21
Secțiunea 1. Beneficiarii procedurii. Organele care aplică procedura	21
Secțiunea a 2-a. Încheierea și omologarea concordatului preventiv	25
Secțiunea a 3-a. Închiderea procedurii concordatului preventiv	27
Titlul II. Procedura insolvenței	28
Capitolul I. Dispoziții comune	28
Secțiunea 1. Aspecte generale	28
Secțiunea a 2-a. Organele care aplică procedura. Participanții la procedură	30
§1. Instanțele judecătorești	30
§2. Judecătorul-sindic	35
§3. Adunarea creditorilor. Comitetul creditorilor	37
§4. Administratorul special	41
§5. Administratorul judiciar	42
§6. Lichidatorul judiciar	48
Secțiunea a 3-a. Deschiderea procedurii și efectele acesteia	50
§1. Cererile introductive	50
§2. Deschiderea procedurii și efectele deschiderii procedurii	54
Secțiunea a 4-a. Primele măsuri. Întocmirea tabelului de creanțe. Contestațiile	69
Secțiunea a 5-a. Situația unor acte juridice ale debitorului	78
§1. Aspecte generale	78
§2. Anularea actelor frauduloase	78

§3. Situația contractelor în derulare.....	82
Secțiunea a 6-a. Reorganizarea.....	86
§1. Planul.....	86
§2. Perioada de reorganizare.....	92
Secțiunea a 7-a. Falimentul și lichidarea activelor.....	93
§1. Măsuri premergătoare lichidării.....	96
§2. Efectuarea lichidării.....	97
§3. Distribuirea sumelor realizate în urma lichidării.....	99
Secțiunea a 8-a. Atragerea răspunderii pentru intrarea în insolvență.....	102
Secțiunea a 9-a. Închiderea procedurii.....	109
Capitolul II. Dispoziții speciale privind procedura insolvenței grupului de societăți.....	112
Secțiunea 1. Prevederi speciale privind competența și organele care aplică procedura.....	112
Secțiunea a 2-a. Deschiderea procedurilor.....	113
Secțiunea a 3-a. Măsuri procedurale.....	115
Capitolul III. Dispoziții privind falimentul instituțiilor de credit.....	116
Secțiunea 1. Dispoziții speciale.....	116
Secțiunea a 2-a. Deschiderea procedurii și efectele acesteia.....	119
Secțiunea a 3-a. Tranzacții privind cumpărarea de active și asumarea de pasive.....	122
Secțiunea a 4-a. Răspunderea organelor de conducere, a cenzorilor și a personalului de execuție sau cu atribuții de control din instituția de credit ajunsă în faliment.....	124
Secțiunea a 5-a. Închiderea procedurii.....	125
Secțiunea a 6-a. Alte dispoziții.....	125
Capitolul IV. Dispoziții privind falimentul societăților de asigurare/reasigurare.....	126
Secțiunea 1. Dispoziții generale.....	126
§1. Falimentul.....	126
§2. Deschiderea procedurii falimentului. Efectele deschiderii procedurii.....	133
Secțiunea a 2-a. Răspunderea organelor de conducere ale societății de asigurare/reasigurare.....	135
Secțiunea a 3-a. Închiderea procedurii.....	136
Titlul III. Insolvența transfrontalieră.....	137
Capitolul I. Dispoziții generale.....	137
Capitolul II. Raporturile cu statele terțe.....	137
Capitolul III. Dispoziții privind coordonarea procedurii insolvenței grupurilor de societăți.....	146
Capitolul IV. Reglementarea raporturilor de drept internațional privat în domeniul falimentului instituțiilor de credit.....	147

Capitolul V. Reglementarea raporturilor de drept internațional privat în domeniul falimentului societăților de asigurare/reasigurare	152
Secțiunea 1. Domeniul de aplicare. Competențe și legea aplicabilă.....	152
Secțiunea a 2-a. Informarea și drepturile creditorilor de asigurări.....	154
Secțiunea a 3-a. Reguli privind procedura falimentului, aplicabilă sucursalelor societăților de asigurare/reasigurare din alte state membre ale Uniunii Europene, care au sediul în România	155
Secțiunea a 4-a. Sucursalele societăților de asigurare/reasigurare din statele terțe	157
Titlul IV. Sancțiuni.....	158
Titlul V. Dispoziții tranzitorii și finale	159
Index.....	161

Titlul preliminar

Capitolul I. Domeniul de reglementare

Art. 1. Prezenta lege stabilește regulile în domeniul prevenirii insolvenței și al insolvenței.

Art. 2. Scopul prezentei legi este instituirea unei proceduri colective pentru acoperirea pasivului debitorului, cu acordarea, atunci când este posibil, a șansei de redresare a activității acestuia.

Notă:

- ☒ Regimul juridic al incidentelor de plată este reglementat de Regulamentul BNR nr. 1/2012 (M. Of. nr. 49 din 20 ianuarie 2012).

Art. 3. (1) Procedurile prevăzute de prezenta lege se aplică profesioniștilor, astfel cum sunt definiți la art. 3 alin. (2) din Codul civil, cu excepția celor care exercită profesii liberale, precum și a celor cu privire la care se prevăd dispoziții speciale în ceea ce privește regimul insolvenței lor.

(2) Procedura prevăzută de prezenta lege se aplică și regiilor autonome.

(3) Procedura prevăzută de prezenta lege nu este aplicabilă unităților și instituțiilor de învățământ preuniversitar, universitar și entităților prevăzute la art. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 57/2002 privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 324/2003, cu modificările și completările ulterioare.

Note:

- ☒ În prezent, procedura insolvenței se aplică și regiilor autonome, însă, conform art. 343 din Legea nr. 85/2014, procesele începute înainte de intrarea în vigoare a prezentei legi rămân supuse legii aplicabile anterior acestei date.
- ☒ S-a arătat (C.B. Nasz, în R. Bufan ș.a., Tratat practic de insolvență, Ed. Hamangiu, București, 2014, p. 204) că, în cazul încetării plăților la nivelul unei sucursale sau al unui alt sediu secundar, procedura colectivă poate fi deschisă numai împotriva societății fondatoare, careia îi revin, de altfel, toate obligațiile acestui dezmembrământ.
- ☒ Potrivit art. 1 alin. (1) pct. 6 din Legea nr. 85/2006, putea face obiectul procedurii insolvenței orice persoană juridică de drept privat care desfășoară activități economice. În prezent, procedura insolvenței este aplicabilă profesioniștilor, astfel cum sunt definiți de art. 3 C.civ. De asemenea, potrivit art. 8 din Legea nr. 71/2011, prin noțiunea de „profesionist” se au în vedere categoriile de comerciant, întreprinzător, operator economic, precum și orice alte persoane autorizate să desfășoare activități economice sau profesionale.
- ☒ În cazul persoanelor fizice autorizate, având în vedere prevederile art. 38 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 85/2014, se aplică procedura simplificată a insolvenței.

Jurisprudență relevantă:

Cerere de deschidere a procedurii insolvenței față de o fundație. Condiții. O fundație organizată în condițiile O.G. nr. 26/2000 poate fi subiectul unei proceduri de insolvență doar dacă desfășoară astfel de activități economice cu caracter accesoriu obiectului principal de activitate și doar dacă

pasivul față de creditorii săi este născut din derularea unor astfel de activități. Aceasta este singura modalitate în care o fundație poate fi inclusă în noțiunea de „profesionist” în scopul de a fi supusă procedurii de insolvență. Procedura insolvenței se adresează doar profesioniștilor, respectiv oricăror persoane care exploatează o întreprindere în sensul definit de dispozițiile legale anterior citate, indiferent că acestea sunt persoane juridice sau persoane fizice autorizate în condițiile prevăzute de dispozițiile legale [C.A. Cluj, s. a II-a civ., dec. nr. 1202 din 22 septembrie 2015, în BJ C.A. Cluj 2015, III (com), p. 51].

Capitolul II. Principiile fundamentale ale procedurilor de prevenire a insolvenței și de insolvență. Definiții

Secțiunea 1. Principii

Art. 4. Prevederile prezentei legi se bazează pe următoarele principii:

1. maximizarea gradului de valorificare a activelor și de recuperare a creanțelor;
2. acordarea unei șanse debitorilor de redresare eficientă și efectivă a afacerii, fie prin intermediul procedurilor de prevenire a insolvenței, fie prin procedura de reorganizare judiciară;
3. asigurarea unei proceduri eficiente, inclusiv prin mecanisme adecvate de comunicare și derulare a procedurii într-un timp util și rezonabil, într-o manieră obiectivă și imparțială, cu un minim de costuri;
4. asigurarea unui tratament egal al creditorilor de același rang;
5. asigurarea unui grad ridicat de transparență și previzibilitate în procedură;
6. recunoașterea drepturilor existente ale creditorilor și respectarea ordinii de prioritate a creanțelor, având la bază un set de reguli clar determinate și uniforme aplicabile;
7. limitarea riscului de credit și a riscului sistemic asociat tranzacțiilor cu instrumente financiare derivate prin recunoașterea compensării cu exigibilitate imediată în cazul insolvenței sau al unei proceduri de prevenire a insolvenței unui cocontractant, având ca efect reducerea riscului de credit la o sumă netă datorată între părți sau chiar la zero atunci când, pentru acoperirea expunerii nete, au fost transferate garanții financiare;
8. asigurarea accesului la surse de finanțare în procedurile de prevenire a insolvenței, în perioada de observație și de reorganizare, cu crearea unui regim adecvat pentru protejarea acestor creanțe;
9. fundamentarea votului pentru aprobarea planului de reorganizare pe criterii clare, cu asigurarea unui tratament egal între creditorii de același rang, a recunoașterii priorităților comparative și a acceptării unei decizii a majorității, urmând să se ofere celorlalți creditori plăți egale sau mai mari decât ar primi în faliment;
10. favorizarea, în procedurile de prevenire a insolvenței, a negocierii/renegocierii amiabile a creanțelor și a încheierii unui concordat preventiv;
11. valorificarea în timp util și într-o manieră cât mai eficientă a activelor;
12. în cazul grupului de societăți, coordonarea procedurilor de insolvență, în scopul abordării integrate a acestora;
13. administrarea procedurilor de prevenire a insolvenței și de insolvență de către practicieni în insolvență și desfășurarea acestora sub controlul instanței de judecată.

Secțiunea a 2-a. Definiții

Art. 5. (1) În înțelesul prezentei legi, termenii și expresiile au următoarele semnificații:

1. **acord de compensare bilaterală (netting)** reprezintă:

a) orice acord master de netting - orice înțelegere sau clauză în cadrul unui contract financiar calificat dintre două părți, prin care se prevede un netting al unor plăți ori o îndeplinire a unor obligații sau o realizare a unor drepturi prezente ori viitoare rezultând din sau având legătură cu unul ori mai multe contracte financiare calificate;

b) orice acord master - master de netting - orice acord master de netting între două părți, prin care se prevede netting-ul între două sau mai multe acorduri master de netting;

c) orice înțelegere de garantare subsecventă ori în legătură cu unul sau mai multe acorduri master de netting;

2. **activități curente** reprezintă acele activități de producție, comerț sau prestări de servicii și operațiuni financiare, propuse a fi efectuate de debitor în perioada de observație și în perioada de reorganizare, în cursul normal al activității sale, cum ar fi:

a) continuarea activităților contractate și încheierea de noi contracte, conform obiectului de activitate;

b) efectuarea operațiunilor de încasări și plăți aferente acestora;

c) asigurarea finanțării capitalului de lucru în limite curente;

3. ***** Abrogat prin Legea nr. 312/2015.**

4. **administrator special** este persoana fizică sau juridică desemnată de adunarea generală a acționarilor/asociaților/membrilor debitorului, împuternicită să le reprezinte interesele în procedură și, atunci când debitorului i se permite să își administreze activitatea, să efectueze, în numele și pe contul acestuia, actele de administrare necesare;

5. **averea debitorului** reprezintă totalitatea bunurilor și drepturilor sale patrimoniale, inclusiv cele dobândite în cursul procedurii insolvenței, care pot face obiectul executării silite potrivit Codului de procedură civilă;

6. **Buletinul procedurilor de insolvență**, denumit în continuare **BPI**, este publicația editată de Oficiul Național al Registrului Comerțului, care are drept scop publicarea citațiilor, convocărilor, notificărilor și comunicărilor actelor de procedură efectuate de instanțele judecătorești, administratorul judiciar/lichidatorul judiciar după deschiderea procedurii de insolvență prevăzute de prezenta lege, precum și a altor acte care, potrivit legii, trebuie publicate;

7. **centrul principalelor interese ale debitorului**, în situația procedurii de insolvență cu element de extraneitate, este, până la proba contrarie, după caz:

a) sediul social al persoanei juridice;

b) sediul profesional al persoanei fizice care exercită o activitate economică sau o profesie independentă;

c) domiciliul persoanei fizice care nu exercită o activitate economică sau o profesie independentă;

8. **cererea comună de deschidere a procedurii insolvenței** este cererea formulată de debitor sau creditor, având drept scop deschiderea procedurii insolvenței în mod concomitent împotriva a 2 sau a mai multor membri ai grupului de societăți, în cadrul unor dosare separate, repartizate spre soluționare aceleiași judecător-sindic;

9. **controlul** este capacitatea de a determina sau influența în mod dominant, direct ori indirect, politica financiară și operațională a unei societăți sau deciziile la nivelul organelor societare. O persoană va fi considerată ca deținând controlul atunci când:

a) deține în mod direct sau indirect o participație calificată de cel puțin 40% din drepturile de vot ale respectivei societăți și niciun alt asociat sau acționar nu deține în mod direct ori indirect un procentaj superior al drepturilor de vot;

b) deține în mod direct sau indirect majoritatea drepturilor de vot în adunarea generală a societății respective;

c) în calitate de asociat sau acționar al respectivei societăți dispune de puterea de a numi sau de a revoca majoritatea membrilor organelor de administrație, conducere sau supraveghere;

10. **consumator captiv** este consumatorul care, din considerente tehnice, economice sau de reglementare, nu poate alege furnizorul;

11. **contractul financiar calificat** este:

a) orice contract având ca obiect operațiuni cu instrumente financiare derivate;

b) orice acord repo și acord reverse repo;

c) orice contract buy-sellback și sell-buyback; precum și

d) orice contract având ca obiect operațiuni de împrumut de valori mobiliare, realizate pe piețele reglementate, piețele asimilate sau piețele la buna înțelegere, astfel cum sunt acestea reglementate;

12. **contract de compensare bilaterală** reprezintă oricare dintre următoarele:

A. orice contract sau clauză cuprinsă într-un contract încheiat între instituția de credit debitoare și orice altă entitate, inclusiv persoane fizice, având ca obiect operațiuni cu instrumente financiare derivate realizate pe piețele reglementate, piețele asimilate ori pe piețele la buna înțelegere, prin care se stipulează compensarea unor obligații de plată sau obligații de a face, prezente ori viitoare, decurgând din sau având legătură cu unul ori mai multe astfel de contracte, inclusiv orice garanție accesorie ori având legătură cu acestea; sau

B. orice contract sau clauză, de natura celor prevăzute la lit. A, prin care se stipulează compensarea unor obligații de plată sau obligații de a face, prezente ori viitoare, decurgând din unul sau mai multe contracte de compensare bilaterală, inclusiv orice garanție accesorie ori având legătură cu acestea, în temeiul cărora compensarea bilaterală contractuală se poate realiza prin una sau mai multe dintre următoarele modalități:

a) stingerea și/sau devansarea scadenței oricărei obligații de plată ori obligații de a face decurgând din unul sau mai multe contracte din categoria celor prevăzute mai sus;

b) calcularea sau estimarea unei valori de compensare, valori de piață, valori de lichidare ori valori de înlocuire a oricărei obligații care a fost stinsă sau a cărei scadență a fost devansată potrivit prevederilor lit. a);

c) conversia într-o singură monedă a oricărei valori calculate potrivit prevederilor lit. b);

d) compensarea, până la obținerea unei sume nete, a oricăror valori calculate potrivit prevederilor lit. b), așa cum au fost convertite potrivit prevederilor lit. c);

e) lichidarea bunurilor și drepturilor din averea instituției de credit debitoare;